

MINISTRANTSKI LEKSIKON

PRIPRAVIL IN UREDIL

Andraž Krnc

ILUSTRACIJE

Ana Marinko

salve

LADJA

Ladja je del cerkve, ki je običajno največji. V njej so običajno klopi za vernike. Glavna ladja sega od vhoda do prezbiterija, večje cerkve pa imajo lahko tudi stranske ladje vzporedno z glavno ladjo na njeni levi in desni strani. V stranskih ladjah so običajno spovednice in stranski oltarji.

LAETARE (lat. *laetor* = radostim se)

Četrta postna nedelja ali nedelja Laetare (nedelja veselja) nas v vstopnem spevu vabi, podobno kot nedelja Gaudete, k veselju, saj nas bo Gospod potolažil (prim. Iz 66,10–11). To nedeljo se lahko uporabi mašni plašč rožnate barve.

LAIK (gr. *laós* = ljudstvo)

V cerkveni jezikovni rabi je laik član Božjega ljudstva. Po krstu imajo vsi laiki delež pri splošnem duhovništvu, nimajo pa pooblastil, ki so pridržana duhovščini.

LAUDES (lat. *laus* = hvala)

Glej **HVALNICE**

LAVABO (lat. *lavo* = umijem se)

S tem izrazom se začneja 26. psalm v latinskem jeziku, ki ga je molil duhovnik po tridentinskem koncilu, ko si je umival roke. Preneseno danes izraz

pomeni dejanje ob koncu darovanja, ko ministrant zlije nekaj vode na konice prstov duhovnika in spodaj drži pladenj, drugi ministrant mu poda prtiček za brisanje rok.

LAVRETANSKE LITANIJE

To so Marijine litanije, ki izvirajo iz italijanske Marijine božje poti Loretto. Slovenska posebnost je petje litanij na različne napeve z vmesnim dodajanjem kratkih pesmi in njihovih odpevov. Z njimi slavimo Božjo mater, obenem pa jo prosimo za njeno priprošnjo.

LEKCIONAR *(lat. lectio = branje)*

Lekcionar je knjiga Božje besede (beril, evangelijev in psalmov). Pri nas se imenuje Berila in evangeliji, ki jih beremo pri bogoslužju na ambonu in so razdeljena v tri časovna obdobja za nedelje (leto A, B, C) in dve za delavnike (leto I in II).

LEKTOR *(lat. lektor = bralec)*

Služba bralca (lektorja), tako kot služba akolita, spada k liturgičnim službam. Njegova naloga je, da bere berila med bogoslužnim opravilom. Prav tako lahko bere tudi prošnje za vse potrebe.

LETO (A, B, C in I, II)

Da bi nedeljske svete maše v času »med letom« obogatili z več branja Svetega pisma stare in nove zaveze, je določeno »kroženje« beril in evangelijev (leto A po Mateju, leto B po Marku/Janezu, leto C po Luku). Podobno je tudi z branjem beril pri delavniških svetih mašah in molitvenem bogoslužju, kjer se menjavajo branja iz stare in nove zaveze. Novo leto branja Božje besede se začne skupaj z novim cerkvenim letom, torej na prvo adventno nedeljo.

LITANIJE (gr. *líssomai* [*lítomai*] = *prisrčno prosim*)

Litanije so kratki prošnji vzkliki, sestavljeni iz voditeljevega vzklika in ponavljajočega se odgovora občestva (usmi-li se nas; prosimo te, usliši nas; prosi za nas). Najbolj znane so litanije vseh svetnikov, Marijine litanije in litanije Srca Jezusovega, poznamo pa tudi druge litanije, ki jih običajno molimo ob posebnih priložnostih, npr. litanije Jezusovega imena, litanije sv. Jožefa, litanije sv. Janeza Boska ali drugega svetnika.

LITURGIČNA BARVA

Glej **BOGOSLUŽNA BARVA**

LITURGIJA (gr. *leitourgía* = *javna služba; služba božja*)

Glej **BOGOSLUŽJE**

LUNICA

(lat. *lúna* = *luna* ali *lúnula* = *ovratnica v obliki polmeseca*)

Lunica je srpasto oblikovana prijemalka v obliki ležeče lune, ki drži posvečeno hostijo v monštranci.

